

§ 56

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Fatim Diarran ym. valtuustoaloitteesta koskien ruoka- rekkojen sähkön saatavuutta

HEL 2020-011134 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Kaupunkiympäristölautakunta näkee sähkösaannin helpottamisen ja aggregaattien vähentymisen julkisessa kaupunkitilassa tärkeänä. Kaupunki ei voi voimassa olevan lainsäädännön puitteissa kieltää tai muutoin säännellä aggregaattien käyttöä, mutta kaupunkiympäristön toimiala pystyy vaikuttamaan asiaan toteuttamalla uusia sähköpisteitä erityisesti ruokarekoille eli ketterille kioskeille tarkoitetuissa, erikseen määritellyissä myyntipaikoissa. Kaupunki voi tällöin sopimusteitse ohjata käyttämään myyntipaikan kiinteää sähköpistettä aggregaatin sijaan.

Ketterällä kioskillla tarkoitetaan liikuteltavaa elintarvikehuoneistoa, joka on rekisteröity moottoriajoneuvoksi tai vaunuksi. Nykyinen ketterä kioski -järjestelmä muodostuu erikseen määritellyistä myyntipaikoista, joiden varaamiseksi ketterä kioski -yrittäjän on tehtävä sopimus kaupungin kanssa. Ketterillä kioskeilla ei ole vakituisia myyntipaikkoja, vaan ne vuorottelevat myyntipaikoilla. Määritellyt myyntipaikat sijaitsevat kantakaupungin alueella paikoissa, joissa ei muutoin voi ketterää kioskia pysäköidä. Muutoin ketterän kioskin voi pysäköidä pysäköintisäännöksiä noudattaen, eikä tällaisilla paikoilla tapahtuva elintarvikemyynti edellytä erillistä sopimista kaupungin kanssa. Määriteltyjen ketterä kioski -myyntipaikkojen ulkopuolella kaupunki ei siis voi suoraan vaikuttaa aggregaattien käyttöön, sillä myyntitoimintaa on mahdollista melko vapaasti harjoittaa kantakaupungin ulkopuolella.

Tällä hetkellä julkisessa ulkotilassa sähköä on saatavilla kaupungin tapahtuma-aluekorteissa esitetyillä paikoilla, Tukutorin hallinnoimilla torialueilla sekä Helenin sähköpisteillä. Tapahtumille tai ketterille kioskeille soveltuvaa sähköä ei saada Helsingin julkisesta ulkovalaistusverkosta, sillä valaisinpylväille tulee sähköä vain pimeään aikaan.

Sähköpisteiden tarve on suurin vilkkaissa, paljon käytetyissä puistoissa ja kaupunkitiloissa. Nämä paikat ovat usein kaupungin keskeisimpiä ja arvokkaimpia, jonka vuoksi on tärkeää, että kaupunkikuvaan kiinnitetään riittävästi huomiota sähköpisteitä toteutettaessa. Kalusteiden ja laitteiden tulee olla kaupunkikuvallisesti korkealuokkaisia ja noudattaa

kaupunkitilaohjetta sekä muita kaupungin ohjeita ja määräyksiä. Myös sähköturvallisuus ja ilkvallankestävyys korostuvat rakennettaessa julkiseen ulkotilaan yleiseen käyttöön tarkoitettuja sähköpisteitä. Nämä nostavat kalusteiden ja laitteiden hintaa, mikä voi tehdä palvelusta käyttöön nähden hyvinkin kallista.

Kaupunkiympäristön toimiala toteutti vuonna 2018 kokeiluluontoisesti puhelinsoitolla toimivia sähköpisteitä Vaasanpuistikoon kaupunginvaltuuston päätökseen 28.9.2016 § 245 perustuen. Tapahtumanjärjestäjä voi tilata sähkövirtaa tätä tarkoitusta varten pystytetystä pollarista soittamalla käyttöopasteen mukaiseen numeroon, jolloin virtaa on tarjolla kahdeksaksi tunniksi kerrallaan. Kahdeksan tunnin pituinen sähköannos maksaa yksivaiheisena noin viisi euroa ja kolmivaiheisena noin viisitoista euroa. Ostot veloitetaan tilaajan puhelinlaskulla. Vuonna 2020 Vaasanpuistikon soittoautomaattiin tehtiin tekniikka- ja hinnoittelupäivitys.

Sähkösaantia ketterille kioskeille voidaan helpottaa toteuttamalla uusia puhelinsoitolla toimivia sähköpisteitä, sillä Soitolla sähköä -toimintamalli soveltuu hyvin ketterään toimintaan. Uudisrakentamisen ja peruskorjauksen yhteydessä käyttöä laajennetaan Kontulan Kelkka- puistoon, Roihuvuoren Kirsikkapuistoon ja Jätkäsaaren Saukonpaadenpuistoon. Jatkossa kaupunkiympäristön toimiala selvittää ja pyrkii kehittämään infrastruktuuria erityisesti tapahtuma- aluekorteissa esitetyillä paikoilla ja ketterä kioski -järjestelmän myyntipaikoissa. Myös ketterä kioski -järjestelmään kuuluvien määriteltujen myyntipaikkojen verkostoa voidaan laajentaa alueille, joihin toteutetaan uusia sähköpisteitä.

Edellä mainitun lisäksi tapahtumasähköjen toteuttaminen on suunniteltavana Arabianrannan Pornaistenniemeen. Tavoitteena on rakentaa tapahtumasähköt enintään kahdeksan ruokarekan toimintaa varten Katarina Saksilaisen kadun rakentamisen yhteydessä vuonna 2022.

Käsittely

Mikko Aho: Kohdan 7 loppuun lisätään:

Edellä mainitun lisäksi tapahtumasähköjen toteuttaminen on suunniteltavana Arabianrannan Pornaistenniemeen. Tavoitteena on rakentaa tapahtumasähköt enintään kahdeksan ruokarekan toimintaa varten Katarina Saksilaisen kadun rakentamisen yhteydessä vuonna 2022.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja

Mikko Aho

Lisätiedot

Olli Markkanen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 39559
olli.markkanen(a)hel.fi
Tommi Valve, vs. tiimipäällikkö, puhelin: 310 39571
tommi.valve(a)hel.fi
Jarmo Talvasto, vs. tiimipäällikkö, puhelin: 310 38817
jarmo.talvasto(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 07.10.2020 Diarra Fatim Sähköä ruokarekoille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Kaupunkiympäristölautakunta näkee sähkösaannin helpottamisen ja aggregaattien vähentymisen julkisessa kaupunkitilassa tärkeänä. Kaupunki ei voi voimassa olevan lainsäädännön puitteissa kieltää tai muutoin säännellä aggregaattien käyttöä, mutta kaupunkiympäristön toimiala pystyy vaikuttamaan asiaan toteuttamalla uusia sähköpisteitä erityisesti ruokarekoille eli ketterille kioskeille tarkoitetuissa, erikseen määritellyissä myyntipaikoissa. Kaupunki voi tällöin sopimusteitse ohjata käyttämään myyntipaikan kiinteää sähköpistettä aggregaatin sijaan.

Ketterällä kioskillä tarkoitetaan liikuteltavaa elintarvikehuoneistoa, joka on rekisteröity moottoriajoneuvoksi tai vaunuksi. Nykyinen ketterä kioski -järjestelmä muodostuu erikseen määritellyistä myyntipaikoista, joiden varaamiseksi ketterä kioski -yrittäjän on tehtävä sopimus kaupungin kanssa. Ketterillä kioskeilla ei ole vakituisia myyntipaikkoja, vaan ne vuorottelevat myyntipaikoilla. Määritellyt myyntipaikat sijaitsevat kantakaupungin alueella paikoissa, joissa ei muutoin voi ketterää kioskia pysäköidä. Muutoin ketterän kioskin voi pysäköidä pysäköintisäännöksiä noudattaen, eikä tällaisilla paikoilla tapahtuva elintarvikemyynti edellytä erillistä sopimista kaupungin kanssa. Määriteltujen ketterä kioski -myyntipaikkojen ulkopuolella kaupunki ei siis voi suoraan vaikuttaa aggregaattien käyttöön, sillä myyntitoimintaa on mahdollista melko vapaasti harjoittaa kantakaupungin ulkopuolella.

Tällä hetkellä julkisessa ulkotilassa sähköä on saatavilla kaupungin tapahtuma-aluekorteissa esitetyillä paikoilla, Tukutorin hallinnoimilla torialueilla sekä Helenin sähköpisteillä. Tapahtumille tai ketterille kioskeil-

le soveltuvaa sähköä ei saada Helsingin julkisesta ulkovalaistusverkosta, sillä valaisinpylväille tulee sähköä vain pimeään aikaan.

Sähköpisteiden tarve on suurin vilkkaissa, paljon käytetyissä puistoissa ja kaupunkitiloissa. Nämä paikat ovat usein kaupungin keskeisimpiä ja arvokkaimpia, jonka vuoksi on tärkeää, että kaupunkikuvaan kiinnitetään riittävästi huomiota sähköpisteitä toteutettaessa. Kalusteiden ja laitteiden tulee olla kaupunkikuvallisesti korkealuokkaisia ja noudattaa kaupunkitilaohjetta sekä muita kaupungin ohjeita ja määräyksiä. Myös sähköturvallisuus ja ilkvallankestävyys korostuvat rakennettaessa julkiseen ulkotilaan yleiseen käyttöön tarkoitettuja sähköpisteitä. Nämä nostavat kalusteiden ja laitteiden hintaa, mikä voi tehdä palvelusta käyttöön nähden hyvinkin kallista.

Kaupunkiympäristön toimiala toteutti vuonna 2018 kokeiluluontoisesti puhelinsoitolla toimivia sähköpisteitä Vaasanpuistikoon kaupunginvaltuuston päätökseen 28.9.2016 § 245 perustuen. Tapahtumanjärjestäjä voi tilata sähkövirtaa tätä tarkoitusta varten pystytetystä pollarista soittamalla käyttöopasteen mukaiseen numeroon, jolloin virtaa on tarjolla kahdeksaksi tunniksi kerrallaan. Kahdeksan tunnin pituinen sähköannos maksaa yksivaiheisena noin viisi euroa ja kolmivaiheisena noin viisitoista euroa. Ostot veloitetaan tilaajan puhelinlaskulla. Vuonna 2020 Vaasanpuistikon soittoautomaattiin tehtiin tekniikka- ja hinnoittelupäivitys.

Sähkönsaantia ketterille kioskeille voidaan helpottaa toteuttamalla uusia puhelinsoitolla toimivia sähköpisteitä, sillä Soitolla sähkö -toimintamalli soveltuu hyvin ketterään toimintaan. Uudisrakentamisen ja peruskorjauksen yhteydessä käyttöä laajennetaan Kontulan Kelkka- puistoon, Roihuvuoren Kirsikkapuistoon ja Jätkäsaaren Saukonpaadenpuistoon. Jatkossa kaupunkiympäristön toimiala selvittää ja pyrkii kehittämään infrastruktuuria erityisesti tapahtuma- aluekorteissa esitetyillä paikoilla ja ketterä kioski -järjestelmän myyntipaikoissa. Myös ketterä kioski -järjestelmään kuuluvien määriteltujen myyntipaikkojen verkostoa voidaan laajentaa alueille, joihin toteutetaan uusia sähköpisteitä.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Kaupunginvaltuutettu Fatim Diarra ja 19 muuta ovat tehneet 7.10.2020 seuraavan valtuustoaloitteen:

”Helsinkiin on viime vuosina rantautunut ihastuttava ruokarekkakulttuuri. Rekat tuovat ravintolat ulkotiloihin ja tuovat oman sävynsä Helsingin

ruokakulttuuriin. Näin korona-aikana laadukas ruoka ulkotiloissa on ollut erityisen kysyttyä.

Ruokarekat tarvitsevat sähköä mm. kylmälaitteitaan varten. Mm. siksi että sähköä ei ole helposti saatavilla ruokarekkojen sijaintipaikoilla, käyttävät rekat aggregaatteja sähköntuotantoon. Aggregaatit hyrskyttävät merkittävän kovaäänisesti ja vähentävät kaupungin viihtyisyyttä ja tuottavat pienhiukkaspäästöjä. Vaikka voisi olettaa, että sähköä olisi saatavilla kaupungissamme myös sähköverkosta.

Me allekirjoittaneet valtuutetut edellytämme, että Helsingin kaupunki selvittää millä keinoin kaupunki voisi edistää aggregaateista luopumista. Keinoja voisivat olla niin aggregaattien säätely kuin sähkön saannin helpottaminen."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 26.2.2021 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Olli Markkanen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 39559
olli.markkanen(a)hel.fi
Tommi Valve, vs. tiimipäällikkö, puhelin: 310 39571
tommi.valve(a)hel.fi
Jarmo Talvasto, vs. tiimipäällikkö, puhelin: 310 38817
jarmo.talvasto(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 07.10.2020 Diarra Fatim Sähköä ruokarekoille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 02.02.2021 § 44